

Rybnik 15 lipca 2026 r.

Rada Miasta Rybnika

ul. Bolesława Chrobrego 2

44-200 Rybnik

Działając na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy o petycjach, wnoszę aby Rada Miasta Rybnika uchwaliła projekt uchwały, który niniejszym załączam razem z uzasadnieniem.

UCHWAŁA NR RADY MIASTA RYBNIK

z dnia 2026r.

w sprawie zobowiązania Rady Miejskiej do utworzenia miejsca pamięci Ofiar Rzezi Wołyńskiej

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13, art. 41 ust. 1 z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2026 r. poz. 662).

Rada Miasta Rybnika Uchwała:

Na podstawie niniejszej uchwały Rada Miasta zobowiązuje się do podjęcia działań w celu utworzenia godnego miejsca pamięci Ofiar Rzezi Wołyńskiej w Rybniku do kolejnych obchodów rocznicy Zbrodni Wołyńskiej tj. do dnia 11 lipca 2027 r.

UZASADNIENIE

Pamięć o ofiarach najtragiczniejszych wydarzeń w historii narodu polskiego stanowi jeden z podstawowych obowiązków wspólnoty obywatelskiej oraz władz publicznych. Zadaniem samorządu jest nie tylko dbanie o rozwój miasta w wymiarze gospodarczym i społecznym, ale również troska o zachowanie dziedzictwa historycznego, pielęgnowanie pamięci oraz tworzenie przestrzeni, w których kolejne pokolenia mogą poznawać prawdę o przeszłości.

Zbrodnia Wołyńska, dokonana w latach 1943–1945 na ludności polskiej zamieszkującej tereny Wołynia i Małopolski Wschodniej, pozostaje jednym z najbardziej bolesnych i tragicznych rozdziałów historii Polski XX wieku. Ofiarami tej zbrodni padły dziesiątki tysięcy niewinnych osób – w tym kobiet, dzieci, mężczyzn, osób starszych oraz całych rodzin, których jedyną „winą” było ich polskie pochodzenie. W wielu przypadkach ofiary te do dziś nie doczekały się godnego pochówku, a ich bliscy nadal oczekują na możliwość odnalezienia i upamiętnienia miejsc spoczynku swoich krewnych.

Nierozwiązana do końca kwestia ekshumacji i godnego pochówku szczątków ofiar Zbrodni Wołyńskiej jest dla wielu rodzin oraz środowisk społecznych w Polsce wciąż żywą i bolesną sprawą. Brak pełnego rozwiązania tej kwestii powoduje, że pamięć o zamordowanych pozostaje nie tylko sprawą historyczną, ale także ważnym wyzwaniem moralnym i społecznym. Godne upamiętnienie ofiar nie powinno być elementem bieżącego sporu politycznego, lecz wyrazem szacunku dla ludzkiego cierpienia oraz podstawową zasadą cywilizacji europejskiej, w której ofiary zbrodni mają prawo do pamięci, prawdy i godnego uczczenia.

W ostatnich latach pojawiały się również w przestrzeni publicznej na Ukrainie działania i inicjatywy dotyczące upamiętniania postaci oraz symboli związanych z ukraińskim szowinizmem, które w polskiej pamięci historycznej pozostają nierozzerwalnie związane ze Zbrodnią Wołyńską. Takie wydarzenia wymagają od strony polskiej szczególnej troski o własne dziedzictwo historyczne

i konsekwentnego przypominania o konieczności zachowania prawdy historycznej oraz oddania należnej czci ofiarom.

Miasto Rybnik, jako wspólnota mieszkańców świadoma swojej historii i odpowiedzialności za kształtowanie postaw obywatelskich, powinno posiadać miejsce, w którym będzie można w sposób godny oddawać hołd ofiarom tej tragedii. Obecnie w przestrzeni miejskiej brakuje miejsca dedykowanego pamięci Polaków pomordowanych podczas Zbrodni Wołyńskiej. Każdego roku, 11 lipca w Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich szowinistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej - mieszkańcy Rybnika, którzy pragną uczcić pamięć ofiar, nie mają wyznaczonej przestrzeni, w której mogliby złożyć kwiaty, zapalić znicze i oddać hołd zamordowanym.

Utworzenie takiego miejsca będzie wyrazem szacunku dla ofiar oraz odpowiedzią na potrzebę mieszkańców, którzy pragną, aby tragiczne wydarzenia historyczne były obecne w świadomości społecznej. Będzie ono również pełnić funkcję edukacyjną, przypominając młodemu pokoleniu, że wolność, bezpieczeństwo i pokój nie są wartościami danymi raz na zawsze, lecz wymagają pielęgnowania pamięci o przeszłości.

Rybnik posiada już miejsca upamiętniające ofiary innych zbrodni i tragedii XX wieku. Naturalnym elementem troski o pełną pamięć historyczną miasta jest stworzenie przestrzeni również dla tych obywateli Rzeczypospolitej, którzy zostali zamordowani na Kresach Wschodnich. Każda ofiara niewinnego człowieka zasługuje na pamięć i szacunek niezależnie od miejsca oraz czasu, w którym przyszło jej zginąć. Nie może też zabraknąć miejsca dla ofiar banderowskich morderców.

Mając na uwadze potrzebę zachowania pamięci historycznej, oddania należnego hołdu Ofiarom Zbrodni Wołyńskiej oraz stworzenia miejsca służącego mieszkańcom Rybnika do godnego uczczenia ich pamięci, zasadne jest podjęcie uchwały zobowiązującej do utworzenia miejsca pamięci Ofiar Zbrodni Wołyńskiej na terenie miasta Rybnika w terminie umożliwiającym jego uroczyste odsłonięcie przed obchodami rocznicy Zbrodni Wołyńskiej przypadającej w dniu 11 lipca 2027 roku.

Realizacja tego przedsięwzięcia będzie świadectwem odpowiedzialności za historię, szacunku dla ofiar oraz troski o to, aby pamięć o nich nigdy nie została zapomniana.